

S.P.E.A.R. SYSTEM

Vojtěch Blaho

Magisterský studijní program ASEBS, FSpS MUNI

E-mail: 269140@mail.muni.cz

Anotace: SPEAR systém (Spontaneous Protection Enabling Accelerated Response) je systémem obrany pro boj z blízka, který jako základ obrany využívá reflexní akci osoby, proti níž je útok veden. Hlavním zakladatelem toho to systému je Tony Blauer, který systém vyvinul v osmdesátých letech dvacátého století v Kanadě. Od té doby byl přijat několika vojenskými a policejními složkami po celém světě. [3] V této práci se dozvíte základní historii tohoto sebeobránného systému, životopis zakladatele, strukturu samotných kurzů, teoretická východiska a metodiku výcviku. V poslední kapitole najdete seznam zdrojů, ve kterých se můžete o tomto systému dozvědět více.

1. HISTORIE

Hlavní zakladatelem S.P.E.A.R. systému je Tony Blauer. Osobní sebeobranu začal vyučovat od roku 1979. O rok později, roku 1980, se za ním zastavil jeden z jeho žáků sebeobran, který byl poražen v jednom boji. V tu dobu si uvědomil, že společnost se učí sebeobraně dost nelogicky a že je třeba systém výuky změnit. [4] Začal se tedy velmi podrobně zabírat studiem toho, jaký vliv má strach a stres na fyzický projev člověka, což Tonyho vedlo k rozvoji systému „Cerebral Self-defence: Mental Edge“ a v roce 1982 k vytvoření metodiky „Panic Attac System“, kde je klíčové to, aby student poznal a pochopil, k čemu dochází v průběhu napadení na ulici. Na počátku devadesátých let se začala velmi dobře rozvíjet jeho výuka prostřednictvím seminářů a on tak stál před rozhodnutím, zda se více věnovat soukromé škole či jezdit a vyučovat po seminářích. Zvolil si druhou variantu. V této době svůj hybridní sebeobránný systém nazýval Chu Fen Do. V roce 1987 dospěl k poznání, že instinktivní (podvědomé) pohyby jsou vždy rychlejší než naučené reakce. Výsledkem byl vznik systému nazvaného S.P.E.A.R. [1]

V současné době je systém využíván ve velkém množství vojenských a policejních složek, především ve Velké Británii a v USA. V České republice je vyučován čas od času a to ve formě seminářů. Poslední proběhl na konci roku 2011 v Praze.

2. ZAKLADATEL

Tony Blauer – narodil se v Kanadě roku 1960. Jeho rodiče byly sportovně založení a tak Tony zvládal všechny sporty docela snadno. I když nikdo v jeho rodině dříve neměl zkušenosti s úplovými systémy, od svých sedmi let se začal věnovat taekwondu. Ve svých 15ti letech se poté zaměřil na box a později i zápas. Nikdy se však nesnažil získávat ocenění a pásy, ale usiloval o efektivní obranu boje. Jeho nejvyšší pásek je zelený z taekwonda. [4] Od roku 1979 začal vyučovat osobní sebeobranu a roku

1985 si otevřel první soukromou školu. Je zajímavé, že Tony Blauer se nikdy nekvalifikoval jako instruktor nějakého bojového stylu nebo CQB systému. Většinou byl kontaktován lidmi z ozbrojených složek, aby změnil jejich systém, který do té doby používali. Takže učit se nějaký zavedený systém by bylo vlastně zcela protichůdné k tomu, co sám považuje za vhodné a co po něm ostatní chtěli. Samozřejmě se zúčastnil několika kurzů SWAT a Special Forces, aby poznal potřeby operátorů v praxi a upřesnil, jakým směrem má být jejich výcvik zaměřen. [1]

3. STRUKTURA KURZŮ

Kurzy sebeobrany jsou určeny pro kohokoliv, ať už jde o muže, ženu, nebo dítě. Kurzy se dále vyučují buď jako systém osobní, nebo profesní sebeobrany. [2] Pokud se rozhodnete nějaký kurz absolvovat, jsou zde dvě možnosti, jak kurz bude připravován. Buď jde o kurz tzv. „zákaznický“, kde si klient určí, na co má být kurz zaměřen a v čem chce být vyučován, anebo si může vybrat možnost „hosting“ kurzu, kde zákazník požádá o uspořádání kurzu a společnost sama navrhne, podle zjištěných informací, z čeho by se měl kurz skládat a na co by měl být podrobněji zaměřen. Mimo to nabízí společnost několik již předem tematicky zaměřených kurzů, jako například: boj na zemi, boj se zbraní, boj v uzavřeném prostoru,... [2] Každý kurz je poté rozdělen na dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretická část probíhá formou powerpointových prezentací s rozsáhlým doprovodným výkladem a praktická část je většinou zaměřena na výcvik jednotlivých specifických akcí ve dvojicích či na nácvik modelových situací. [1]

V samotném systému nejsou zavedeny žádné stupně, nebo úrovně mistrovství. Jsou zde buď instruktoři, nebo samotní cvičící, kteří se chtějí se systémem seznámit. K tomu, aby se člověk mohl stát instruktorem, nestačí být mistrem v některém z bojových umění, ale musí projít dlouhodobým přijímacím procesem. Tento proces má několik fází: přihlášky, výběrové řízení, příprava, školení a nakonec certifikace. Kurzy školení instruktorů se pořádají dvakrát ročně a to v USA. Jak již bylo psáno výše, cvičenci nemají výkonnostní stupně. Mohou se ale vzdělávat ve čtyřech fázích programu. Každá fáze představuje náročnější úroveň rozvoje dovedností, vzdělávání a chování. [2]

Představitelé systému pamatují i na ty, kterým geografická poloha bydliště nedovoluje cvičit sebeobranu přímo na seminářích. Nabízí tedy více, jak 70 videí, audio nahrávek a návodů, které umožňují studovat sebeobranu v domácím prostředí. [2]

4. TEORETICKÁ VÝCHODISKA

Podle samotného zakladatele Tonyho Blauera, se jedná o vůbec první sebeobranný systém založený na geneticky vrozených reakcích (reflexech) a je inspirován poznatky ze zkoumání lidského chování v situacích, kdy je nutné čelit strachu a násilí. Systém v podstatě učí jednotlivce jak převést své instinktivní reakce na účinná ochranná opatření a bojovou taktiku. Spontánní-obrana-umožňující-zrychlenou-reakci (S.P.E.A.R. = Spontaneous-Protection-Enabling-Accelerated-Response) tohoto systému je založena na

jednoduchosti a účinnosti a nevyžaduje ani složitou motoriku. Nese se ve smyslu, že právě ona rychlá vrozená/bezděčná reakce se umožňuje díky své rychlosti a přirozenosti, rychleji dostat do bodu, ze které je člověk schopen volit taktiky pro efektivní boj – v podstatě se dostat do bodu dominance, kde mohou získat psychickou kontrolu nad sebou a fyzickou kontrolu nad svým soupeřem [1].

Trénink v systému S.P.E.A.R. v sobě spojuje tedy nejen fyzickou stránku věci, ale rozvíjí i psychickou a emoční část konfrontace. Z hlediska taktiky je samozřejmě S.P.E.A.R. systém zaměřen na princip boje na ulici a ne na sportovním modelu řešení konfliktu. [1]

5. METODIKA

Instruktoři tohoto systému se nesnaží drilovat určité složité techniky stále dokola, ale spíše se zaměřují na výcvik spontánních reakcí každého člověka. Tyto reakce poté procvičují v cvičném boji a modelových situacích. [4] Všechny skupiny mají podobné metody dosahování cílů, avšak u jednotlivých skupin se mění témata samotných modelových situací či cvičného boje. [2]

Velký důraz Tony Blauer také klade na výcvik metodou Force-on-Force (Síla proti síle). Mezníkem v rozvoji bojových systémů pana Blauera byl vynález ochranného obleku – High Gear Simulation Suit. [1] Jedná se o patentovaný tréninkový oblek, který váží pouze 7,5 kg a nabízí plnou mobilitu. Díky tomu se v něm účastníci mohou volně a lehce pohybovat. Svou lehkostí a pružností nezpomaluje prováděné techniky, ale naopak dokáže pohltit a rozložit sílu, která je na něj působena. Poté tedy účastníci nepotřebují k výcviku žádné lapy, či aparáty, ale mohou cvičit všechny techniky přímo na protivníkovi. Lze jej použít na jakoukoliv metodu školení (cvičný boj, trénink ve dvojicích, modelové situace, verbální sebeobrana,...). Je lehký, nabízí plnou mobilitu a umožňuje tedy provádět rychlé akce založené na již zmiňovaných vrozených reakcích. [2] Tento oblek, který redukuje nárazovou energii, je velmi unikátní a v současné době je standardně využíván při výuce v Blauer Tactical System (BTS). Mimo samotný výcvikový oblek nabízí společnost zaštiťující tento sebeobranný systém mnoho výukových videí a instruktážních materiálů, které slouží k samostatné výuce. [1]

V případě, že se chce někdo začít učit S.P.E.A.R. nepotřebuje k tomu žádné speciální dovednosti ani zkušenosti. S.P.E.A.R. je určen pro nejširší veřejnost i speciální ozbrojené složky. Může zde tedy cvičit, žena, dítě, muž či profesionální voják. [4]

Na základě S.P.E.A.R. systému byl vyvinut nový program – PDR (Personal Defense Readiness), volně přeloženo jako pohotová osobní sebeobrana. PDR je jedním z nejkompexnějších programů pro řízení konfliktů. Byl vyvinut Tony Blauerem. Nejedná se pouze o fyzické cvičení, ale hlavním zaměřením tohoto programu je výcvik zvládání stresových situací a ovládání strachu. Samotný program je založen na troj-dimenzionální úrovni, kterou tvoří složky emocionální, psychická a fyzická. [5]

6. DALŠÍ INFORMACE

- <http://www.tonyblauer.com/> – oficiální stránky sebeobránného systému
- <http://speargear.myshopify.com/> – stránky (on-line shop), na kterých najdete velké množství výukových materiálů, tréninkových pomůcek a rozpis seminářů, které se budou v nejbližší době konat po celém světě. Mimo to si zde můžete objednat výše zmiňovaný High Gear oblek.
- <http://www.htsecuritygroup.com/TheS.P.E.A.R.System.pdf>
http://www.ar15.com/content/swat/200401-SPEAR_System.pdf
<https://www.regonline.com/custImages/259759/S%20TONY%20BLAUER%20sent.pdf>
http://pdrteam.com/?page_id=272 – další zajímavé články o tomto sebeobránném systému
- <http://www.aegisteam.cz/blog/spear/> – Jeden z mála webů věnující se S.P.E.A.R. v češtině

INFORMAČNÍ ZDROJE

- [1] AEGIS TEAM. *S.P.E.A.R.* [online]. 2011 [citováno dne 19-02-2012] Dostupné z WWW: <<http://www.aegisteam.cz/blog/spear/>>.
- [2] Blauer Tactical Systems Inc. *Courses – Tony Blauer Tactical Systems* [online]. [citováno dne 20-02-2012] Dostupné z WWW: <http://www.tonyblauer.com/4105/04_01_courses.asp/>.
- [3] *SPEAR System* [online]. 9/2011 [citováno dne 19-02-2012] Dostupné z WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/SPEAR_System/>.
- [4] TANK, Todd. *The Tony Blauer story* [online]. 2001-2012 [citováno dne 19-02-2012] Dostupné z WWW: <<http://www.fighttimes.com/magazine/magazine.asp?article=188/>>.
- [5] Tony Blauer Tactical Systems, Inc. *About PDR* [online]. 2012 [citováno dne 13-03-2012] Dostupné z WWW: <http://pdrteam.com/?page_id=2/>.